

RAQAMLI TA'LIM PLATFORMALARINING AFZALLIKLARI

Majidov Islom Adil o'g'li

Musurmonov Nurlonbek Dushaboy o'g'li

Jizzax yuridik texnikumi

Matematika va informatika o'qituvchilari

Bugungi kunda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi ta'lim tizimida ham tub o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Zamonaviy ta'limni raqamlashtirish jarayonida raqamli ta'lim platformalari muhim vositalardan biri sifatida keng qo'llanilmoqda. Ushbu platformalar ta'lim oluvchilarga istalgan vaqt va istalgan joyda bilim olish imkoniyatini yaratib, o'quv jarayonining qulayligi va samaradorligini oshirmoqda.

Raqamli ta'lim platformalari o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash, o'quv materiallarini tezkor yetkazish hamda bilimlarni nazorat qilish imkoniyatlarini kengaytiradi. Elektron darsliklar, videodarslar, test topshiriqlari va interaktiv mashg'ulotlar orqali ta'lim jarayoni yanada qiziqarli va samarali tashkil etiladi. Shu bilan birga, bunday platformalar o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish, axborot izlash va undan foydalanish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Mamlakatimizda ham ta'lim tizimini raqamlashtirish, masofaviy ta'limni rivojlantirish va zamonaviy raqamli texnologiyalarni joriy etish bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Bu jarayon ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning zamonaviy kompetensiyalarini shakllantirish hamda xalqaro ta'lim standartlariga mos kadrlar tayyorlashga qaratilgan.

Mazkur maqolada raqamli ta'lim platformalarining afzalliklari, ularning ta'lim jarayonidagi o'rni hamda o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishdagi

ahamiyati tahlil qilinadi. Shuningdek, raqamli platformalardan foydalanishning ta'lim samaradorligini oshirishdagi imkoniyatlari yoritib beriladi.

Raqamli ta'lim platformalari zamonaviy ta'lim tizimining muhim tarkibiy qismiga aylanib bormoqda. Ular ta'lim jarayonini tashkil etishda yangi imkoniyatlar yaratib, o'qituvchi va o'quvchilar uchun qulay hamda samarali muhitni ta'minlaydi. Raqamli platformalar internet texnologiyalari asosida faoliyat yuritib, o'quv materiallarini saqlash, tarqatish, nazorat qilish va baholash imkonini beradi. Bugungi kunda Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams, Coursera, EdX kabi platformalar dunyo ta'lim tizimida keng qo'llanilmoqda.

Raqamli ta'lim platformalarining asosiy afzalliklaridan biri ta'lim olishning moslashuvchanligidir. O'quvchilar dars materiallari, topshiriqlar va qo'shimcha resurslardan istalgan vaqt va istalgan joyda foydalanish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa vaqt va masofaga bog'liq cheklovlarni kamaytirib, ta'limning ommabopligini oshiradi. Ayniqsa, uzoq hududlarda yashovchi o'quvchilar uchun sifatli ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Raqamli platformalar ta'lim jarayonining interaktivligini ham oshiradi. Videodarslar, animatsiyalar, virtual laboratoriyalar, onlayn testlar va interaktiv topshiriqlar o'quvchilarning mavzuni chuqurroq o'zlashtirishiga yordam beradi. Bunday vositalar o'quvchilarning diqqatini jalb etib, ularning darsga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi. Natijada bilimlarni o'zlashtirish darajasi va ta'lim samaradorligi ortadi.

Shuningdek, raqamli ta'lim platformalari o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Elektron resurslar va onlayn kutubxonalar orqali o'quvchilar qo'shimcha ma'lumotlarni izlash, tahlil qilish va amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa ularda mas'uliyat hissi, o'z-o'zini nazorat qilish va mustaqil qaror qabul qilish kompetensiyalarini shakllantiradi.

O'qituvchilar uchun ham raqamli platformalar katta qulayliklar yaratadi. Ular dars materiallarini joylashtirish, topshiriqlar berish, o'quvchilarning faolligini kuzatish va baholash jarayonlarini avtomatlashtirish imkonini beradi. Natijada vaqt tejraladi va ta'lim jarayonini samarali boshqarish imkoniyati kengayadi. Bundan tashqari, o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi tezkor aloqa ta'minlanadi.

Raqamli ta'lim platformalarining yana bir muhim afzalligi ta'limning uzluksizligini ta'minlashidir. Turli favqulodda vaziyatlar yoki masofaviy o'qitish zarurati yuzaga kelganda, ta'lim jarayoni to'xtab qolmaydi. O'quvchilar onlayn darslarda qatnashib, topshiriqlarni bajarish va bilimlarini mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Shunday qilib, raqamli ta'lim platformalari ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning mustaqil bilim olish faoliyatini qo'llab-quvvatlash va ta'lim jarayonini zamonaviy talablar asosida tashkil etishda muhim ahamiyat kasb etadi. Ularning imkoniyatlaridan samarali foydalanish kelajakda raqobatbardosh va zamonaviy bilimlarga ega mutaxassislarni tayyorlashga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, raqamli ta'lim platformalari zamonaviy ta'lim tizimining ajralmas qismiga aylanib, ta'lim sifatini oshirishda muhim o'rin tutmoqda. Ular o'quvchilarga bilim olish uchun keng imkoniyatlar yaratib, ta'lim jarayonining qulayligi, tezkorligi va samaradorligini ta'minlaydi. Raqamli platformalar yordamida o'quvchilar istalgan vaqt va joyda ta'lim olish, o'z bilimlarini mustaqil ravishda rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Shuningdek, raqamli ta'lim platformalari o'qituvchilarning faoliyatini yengillashtirib, darslarni samarali tashkil etish, topshiriqlarni nazorat qilish va baholash jarayonlarini avtomatlashtirishga xizmat qiladi. Interaktiv vositalar va elektron resurslardan foydalanish o'quvchilarning fanga bo'lgan qiziqishini oshirib, bilimlarni chuqurroq o'zlashtirishga yordam beradi.

Kelgusida raqamli ta'lim platformalarini yanada takomillashtirish, ularning texnik imkoniyatlarini kengaytirish va pedagoglarning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish orqali ta'lim samaradorligini oshirish mumkin. Natijada zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega, raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash uchun mustahkam zamin yaratiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ta'lim tizimini raqamlashtirishga oid farmon va qarorlari.
3. Abduqodirov A.A. Ta'lim tizimida axborot-kommunikatsiya texnologiyalari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2014.
4. Ishmuhamedov R., Abduqodirov A., Pardaev A. Ta'limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent: Iste'dod, 2008.
5. Sayidahmedov N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: Moliya, 2003.
6. Tolipov O'., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – Toshkent: Fan, 2006.
7. Polat E.S. Noviy pedagogicheskiye i informatsionniye texnologii v sisteme obrazovaniya. – Moskva: Akademiya, 2018.
8. UNESCO. ICT in Education: A Critical Literature Review and Its Implications. – Paris, 2021.
9. [Ziyonet ta'lim portali](#)
10. [UNESCO Education](#)
11. [Google Classroom rasmiy sayti](#)
12. [Moodle rasmiy sayti](#)